

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 6073/18

לפני: כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט ד' מינץ

העותר: פלוני

נגד

המשיבים: 1. בית הדין הרבני הגדול בירושלים
2. פלונית

עתירה למתן צווים על תנאי וצווי ביניים

בשם העותר: עו"ד אביטל רבינוביץ
בשם המשיבה 2: עו"ד משה יצחק אוסדיטשר ועו"ד יפתח תייר

פסק-דין

השופט י' עמית:

העותר מלין בפנינו על התנהלותו של המשיב 1 (להלן: בית הדין הרבני הגדול) בתיק המזונות שמנהלים הצדדים, ועל החלטת בית הדין הרבני הגדול מיום 17.6.2018, שדחתה את בקשת העותר לפסול את המותב הדין בעניינו.

1. בין העותר לבין המשיבה 2 (להלן: המשיבה) מתנהלים הליכים בבית הדין הרבני האזורי בפתח תקווה (להלן: בית הדין הרבני האזורי). הצדדים התגרשו ביום 15.3.2018. ביום 15.5.2018 ניתנה החלטת בית הדין הרבני האזורי, שקבעה כי החלטה בסוגיית המזונות הזמניים תינתן לאחר קבלת תשובה מיחידת הסיוע (ההחלטה מיום 17.5.2017 לא צורפה כנספח לעתירה). על החלטה זו, הגישה המשיבה בקשת רשות ערעור לבית הדין הרבני הגדול. ביום 11.7.2017 ניתן "פסק דין-זמני" על ידי בית הדין הרבני הגדול, אשר קבע כי העותר יישא בתשלום מזונות זמניים בסך של 6,000 ₪, והמשיבה תישא בהוצאות הבית (להלן: פסק הדין הזמני). ביני לביני, תיק המזונות שהתנהל בבית הדין הרבני האזורי נסגר, והדיון בו הועבר לבית הדין הרבני הגדול, אשר הוציא תחת ידיו גם החלטות העוסקות בנושא הסדרי הראיה והתיאום ההורי, על אף שלא הונח בפניו תיק בנושא זה.

2. העותר העלה שתי טענות עיקריות. האחת, כי בית הדין הרבני הגדול נעדר סמכות לדון בנושא הסדרי הראיה והמשמורת בתיק שעניינו במזונות. טענתו השנייה, תוקפת את החלטת בית הדין הרבני הגדול מיום 17.6.2018, שבה נקבע כי חברי המותב לא יפסלו את עצמם מלדון בעניינו. טענות העותר בהקשר זה מתמקדות בכך שבית הדין הרבני סיווג את טענותיו בבקשת הפסלות כדיוניות-טכניות ולא כמהותיות, וכי היה על בית הדין הרבני הגדול להחזיר את תיק המזונות לבית הדין הרבני האזורי, למתן פסק דין. אף בעניין זה, שב העותר וטען לעניין חוסר סמכותו של בית הדין הרבני הגדול לדון בסוגיית הסדרי הראיה.

העותר העלה טענות נוספות, בין היתר, שהדיינים מצויים בקשר חברי עם בא-כוחה של המשיבה; פסק הדין הזמני אינו נהיר די צרכו; בקשות שונות שהגיש לא זכו להחלטות בזמן מהיר מספיק; בית הדין הרבני הגדול אישר למשיבה צו לגילוי מסמכים, אך לא חייב את המשיבה לפעול בהתאם לצו גילוי מסמכים שהוציא המשיב.

3. דין העתירה להידחות על הסף.

כלל ידוע הוא, כי בית משפט זה אינו יושב כערכאת ערעור על החלטות בתי הדין הרבניים, ואינו מתערב בהחלטותיו אלא במקרים של חריגה מסמכות, פגיעה בעקרונות הצדק הטבעי, סטייה מהוראות חוק המכוונות לבית הדין הדתי, או כאשר נדרש סעד מן הצדק מקום שהעניין אינו בסמכותו של בית משפט או בית דין אחר (ראו, בין רבים אחרים, בג"ץ 4551/14 פלוני נ' בית הדין הרבני האזורי פתח תקוה בפסקה 4 (13.8.2014)). עתירה זו אינה נמנית עם אלה.

סמכותו של בית הדין הרבני הגדול, המשמש כערכאת ערעור, היא סמכות רחבה (ראו תקנה קנג לתקנות הדיון בבתי-הדין הרבניים בישראל, התשנ"ג; בג"ץ 1416/16 פלונית נ' בית הדין הרבני הגדול לערעורים בירושלים (29.5.2016)). הדבר מקבל משנה תוקף בענייננו, שכן הצדדים הם אלו שטענו מיוזמתם בנושא הסדרי הראיה, ובכך כרכו למעשה את תיק המזונות עם סוגיה זו, ונתנו את הסכמתם ל"הרחבת היריעה". חיזוק לכך ניתן למצוא בפרוטוקולי הדיונים, אשר לא צורפו לעתירה ותוכנם נלמד מתגובת המשיבה. כידוע, מי שעותר לבית משפט זה צריך לבוא בידיים נקיות, ולהציג את מלוא התמונה העובדתית, ובפרט אם יש לכך השפעה על העתירה (בג"ץ 9065/09 פלוני נ' משרד הפנים (3.3.2010)). די בכך כדי לדחות את העתירה על הסף.

לכך יש להוסיף, כי העותר העלה את הטענה בדבר חוסר הסמכות בשיהוי – קרוב לחצי שנה מאז שניתנו החלטות בית הדין הרבני הגדול בעניין התיאום ההורי (בג"ץ 38/75 טליסמן נ' בית הדין הרבני האזורי פ"ד ל(1) 433, 435-436 (1975)). אף מטעם זה יש לדחות את העתירה על הסף.

4. טענה נוספת של העותר היא כי החלטת בית הדין הרבני הגדול מיום 17.6.2018 אינה מנומקת דיה. אף דין טענה זו להידחות בשל השיהוי בהגשתה – חודשיים לאחר מתן החלטת בית הדין הרבני הגדול בעניין הפסלות (ראו בג"ץ 6839/17 פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים (3.1.2018)). יצוין כי טענות העותר בהקשר זה נשאו אופי ערעורי. אף בשל כך לא נמצאה עילה להתערבותנו.

אשר לטענת העותר כי בית הדין הרבני הגדול נהג במשוא פנים, מכיוון שאחד מחברי המותב מצוי בהיכרות עם בא כוח המשיבה – מעיון בפרוטוקולים שצירפה המשיבה, ומעיון בבקשות שהגיש העותר בעניין פסלות המותב, עולה כי לא נטען דבר לגבי השתתפות מי מהדיינים בחתונת בתו של בא-כוח המשיבה (ולא נעלמה מעינינו התייחסותו העמומה של העותר בפסקה 13 לבקשת הפסלות, שצורפה כנספח א' לעתירה). בית משפט זה אינו יכול להידרש לטענה אשר לא הועלתה ולא נטענה בפני בית הדין הרבני הגדול.

5. יתר טענות העותר הן ערעוריות במהותן, ואינן באות בגדר העילות המקובלות להתערבותו של בית משפט זה.

נוכח האמור, העתירה נדחית על הסף. העותר יישא בהוצאות המשיבה בסך 5,000 ₪.

ניתן היום, ד' בכסלו התשע"ט (12.11.2018).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט